

Zahtev za ocenu ustavnosti odredbi Statuta grada Beograda koje propisuju gradsku slavu

Udruženje „Ateisti Srbije“ podnelo je Ustavnom sudu inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti članova 10 i 75 stav 1 Statuta grada Beograda, koji propisuju proslavu gradske slave, s obzirom na to da su isti u direktnoj suprotnosti sa Ustavom Republike Srbije (član 11), sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o glavnom gradu.

U spornom Statutu, za gradsku slavu se proglašava Spasovdan (Vaznesenje Gospodnje), dok se na zvaničnom sajtu grada Beograda daje obrazloženje da je u pitanju više srpska, nacionalna, nego verska institucija. Time se svim stanovnicima grada Beograda, bez obzira na nacionalnu i versku (ne)pripadnost, za zvaničnu proslavu njihovog grada proglašava dan kada se „Isus vazneo na nebo i seo sa desne strane Boga Oca“. Na ovaj način se, u gradu Beogradu, pravoslavlje uspostavlja kao državna religija, jer se jedan verski običaj uspostavlja kao gradski, zajednički za sve stanovnike Beograda.

Svaka verska ili nacionalna zajednica ima pravo da svoje praznike i svetkovine proslavlja slobodno i neometano u svom gradu, ali je nedopustivo da se proslava jedne verske zajednice proglašava zvaničnom, kao i da funkcioneri Grada učestvuju u njima u svojstvu službenih lica.

Obredi kao što su litije pravoslavnih sveštenika, osvećenje žita i slavskog kolača, zatim molitve u pravoslavnim crkvama, nošenje krstova i pravoslavnih ikona nikako se ne mogu proglasiti simbolima glavnog grada i svih njegovih stanovnika.

Očigledno je da je ovakva proslava isključivo verski praznik, te je, kao takav, u direktnoj suprotnosti sa članom 11 Ustava, koji kaže da se nijedna religija ne može uspostaviti kao državna.